

4. razred

Šola v naravi

Ko otrok stopi v četrti razred, se zgodi značilna, radikalna sprememba v otrokovem odnosu do sveta, njegovo čutenje se globoko preobraža ter postaja bolj objektivno. Posledično otrok najprej zazna svojo osamljenost v posameznih dogodkih, izkuša in doživlja svojo ločenost od sveta in ujetost v temni svet svojega fizičnega bitja.

Otrok se doživlja ločeno od zunanjega sveta, sooči se z dualizmom »jaz in svet«, kar je za otroka velik šok. V sedmem letu, v preobrazbi mišljenja dualizma še ni doživel, ker je bilo čutenje še ovito v plašč otrokove imaginacije. Zdaj je plašč pretrgan in nasprotje med njim in svetom postane življenjska realnost. To se odraža v njegovem čutenju – v nestrpnosti, nenadni slabovoljnosti, v nihanju med strinjanjem in nestrinjanjem ter na splošno v nasprotovanju zunanjemu svetu. Nasprotovanje se izraža v bolj v besedah in občutkih kot v dejanjih. Medtem, ko je po eni strani vse dolgočasno in neumno, po drugi strani hlepi po novih doživetjih, npr. iti nekam. Njegov odnos do sveta je torej protisloven in življenjski moto je dualizem.

Pomembno je, da otroka naučimo odnosa med njim in svetom. Če izgubimo stik z naravo, bomo živel v duševnem stanju odtujenosti, tudi do sebe. Otrokom moramo pomagati, da vzpostavijo prijateljski odnos do narave in sveta, vendar ne preko intelektualnega vedenja, pač pa jim skušamo omogočiti, da prodrejo v naravni svet s čutenjem, saj otrok potrebuje kultiviranje in negovanje povezovanja s svetom. Pomagamo jim vstopati v neposredno okolico in jih povezati s svetom.

Čas lahko namenimo tudi gradnji preprostih hišk v gozdu. Pri sami gradnji se učijo, kako močno je vsak od nas povezan z drugimi in od njih odvisen. Ta izkušnja jih pripravlja na kasnejše pogovore o socialnih vprašanjih.

Na kmetiji spoznavajo delo kmeta in tudi sami poprimejo za delo. Otrok pridobi moč za vse življenje, če mu je omogočeno vsaj enkrat opraviti katerokoli delo, ki ga danes za nas opravljajo stroji.

Pomembno je, da se povezava s svetom v tem otrokovem obdobju okrepi in obnovi s pomočjo neposredne izkušnje, saj delati v svetu, pomeni razumeti svet.